

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

— List izhaja 25. vsakega meseca. —

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 10—, polletno Din 5:50, četrtletno Din 3—; posamezne številke 1 Din.

— Cena inseratom: 1/48 strani D 4— vključno davek. —

— Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16. —

— Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure. —

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključuje.

Št. 9.

V Ljubljani, 25. septembra 1923.

Leto X.

Vabilo

na

redni občni zbor zadruga gost. v Velikih Laščah,

ki se bo vršil

dne 28. septembra 1923 ob 10 uri dopoldan
v prostorih g. Štefana Ivančiča v Velikih Laščah,

Dnevni red:

- 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
- 2.) Letno poročilo o delovanju, poročilo o računskem zaključku za preteklo leto in poročilo preglednikov.
- 3.) Proračun za leto 1924 in sklepanje o dokladi za proračunjene stroške.
- 4.) Volitev zadružnega načelstva in odbora.
- 5.) Raznoterosti.

Ker se je pogovoriti o zelo mnogih važnih zadevah našega stanu, se vabite k najštevilnejši udeležbi.

Velike Lašče, dne 14. sept. 1923.

Zadruga gostilničarjev, krčmarjev,
kavarnarjev in žganjetočnikov
v Velikih Laščah.

Štefan Ivančič

načelnik

VII. gostilničarski kongres.

Zveza gostilničarskih zadrug Hrvatske, Slavonije
in Medjimurja v Zagrebu, Osrednja Zveza gostilničarskih
zadrug za Slovenijo v Ljubljani in Savez gostilničarskih
zadrug za Dolenje Štajersko, Koroško in Prekmurje v
Celju priredijo

v dneh 16. in 17. oktobra 1923

gostilničarski kongres na Sušaku

na katerega se pozivajo vsi gostilničarji, kavarnarji in
hotelirji, včlanjeni v teh Zvezah.

Kongresne razprave se prične 16. oktobra ob 10. uri
dopoldan na SUŠAKU v dvorani Sokola.

Podrobnejši raspored se bo vsem zadružnim načel-
stvom razposlal prve dni oktobra.

**Iz skupne seje Slovenskih in Hrvatsko-
slavonskih Savezov.**

Resna beseda.

Kakor iz poročila o Zvezinem občnem zboru čitate, je bilo ondi strašno mnogo pritožb proti točenju pijač po prodajalnah. Vsi poročevalci so odkrivali načine, kako trgovci in branjevc zlorablajo svoje koncesije ali obrtne liste, ki so jim bile od oblastev podane, da smejo na trgovski način prodajati vino, pivo in žganje v trgovsko zaprtih steklenicah. Da pa niti eden ne trguje po dotičnih predpisih.

Omenjamo tu kratko še enkrat. Trgovci, ki nima točilne koncesije, sme prodajati le v trdo zamašenih in s pečatnikom ali s kakšno drugo znamko zalepljenim zamaškom zaprtih steklenicah, bodisi vino, pivo ali žganje. Tako natočene pijače mora imeti že pripravljene v zalogi in nikakor ne sme sproti natakati in nikomur ne sme pustiti izprazniti tako napolnjene steklenice s pijačo v njegovem lokalu, tudi ne na dvorišču ali vrtu njegove hiše.

Tako se glasijo vse odločbe in razsodbe v tej zadevi. Je tedaj na nas samih, predvsem na posameznih članih zadrug ležeče, da to šušmarjenje z uspehom pobijajo. Na občnem zboru se je vsestransko poudarjalo, zakaj obrtna oblastva ne vodijo po žandarmeriji in drugih varstvenih organih pravilnega nadzorstva nad takim kršenjem obstoječih predpisov. Navzoči obrtno oblastveni zastopnik je podal izjavo, da je vse to delo pristojnih zadrug, da take slučaje temeljito ovadijo, na kar mora oblastvo storiti potrebne korake. Ovdbe proti takim dejanjem pa morajo biti vsekako s pričami podprte. Pojdimo tedaj brezobzirno na novo delo. Vsak posamezni gostilničar, ko opaziš prodajanje in točenje pijač pri štacunarju tvojega kraja, ne oziraj se ne na levo ne na desno z obzirnostjo do takega soseda, on se nate ne ozira in ti škoduje namenoma, je torej tvoj sovražnik. Če že nočeš sam izdati svojega imena, izberi si eno ali dve osebi, daj jim denarja za potrebno količino pijače, in ga pošlji, da zapije tiste novčiče v lokalu takega štacunarja. S tem si pridobil potrebne priče in naznani celo zadevo svoji zadrugi z zahtevo, da ta takoj napravi ovadbo na okrajno glavarstvo ali mestni magistrat. Zadruga načelstva pa opozarjamo na to, da je njihova sveta dolžnost v tej stvari najintenzivnejše delovati. Osrednji organizaciji, t. j. naši zvezi, prihajajo neprestano pritožbe, da zadruga v tem pogledu neodpustljivo lenarijo. Nekateri se pritožujejo, da že po dve leti niso bili sklicani občni zbori, kako se potem drugače skrbi za svoje člane, je umevno.

Zadruga niso le zato tukaj, da bi samo to delale, o čemer jih okrajno glavarstvo ali mestni magistrati izbežajo, t. j. oddajati mnenja o podelitvah ali prenosih gostilničarskih obrti. Zadruga mora predvsem gledati na koristi svojih članov, jih ščititi pred nerecelno konkurenco in z vso vehemenco pobijati izrodke, ki škodujejo

rednemu gostilničarstvu. Na tozadevni Zvezin poziv v št. 7 letošnjega »Gostilničarja« so nam poslali posamezni tovariši cele litanije slučajev in imen kramarjev, ki eklatantno škodujejo rednemu gostilničarstvu in so naravnost zastrupilci nižjih slojev s tako prikritim razpečavanjem alkohola. Na oblastva se ne smemo izgovarjati, dokler sami krepko ne udarimo po takih konkurentih. Zveza je podala na take pritožbe posameznikov preko 30 ovadeb na okrajna glavarstva. Zveza deluje tudi na to, da morajo dotični, ki prodajajo vina v pravilno zaprtih steklenicah, plačevati tudi povišano užitnino, kakor je predpisana za vina v steklenicah.

Ovade in pritožbe pa spadajo vsekakor zadrugam, ker so na licih mesta ali vsaj bližje nego osrednja organizacija. Zato-rej prosimo in opominjamo prav resno gg. načelnike, sklicujte redno občne zbor in dajte si pri takih prilikah poročati iz vseh krajev svojega okoliša o takih škodljivcih gostilničarskega obrta in ovajajte radikalno z dobrimi dokazi vsak tak pojav obrtni oblasti in zahtevajte, da se vsakemu kršitelju trgovskih predpisov zavezi kazni in izda prepoved vsacega razpečavanja pijač, za kar je avtoriziran edino le koncesijonirani gostilničar. **Bodite enérgični može na svojih mestih in red mora nastati!**

Zvezin občni zbor.

X. redni občni zbor Osrednje zveze gost. zadrug za Slovenijo se je vršil dne 5. sept. 1923 v gost. prostorih g. Kavčiča ob 10. uri dopoldne. Navzočih 65 delegatov. Zastopane so bile zadruga: Ljubljana, Ljubljanska okolica, Maribor, Celje, Slovenska Bistrica, Kamnik, Kranj, Bled, Jesenice, Prevalje, Kostanjevica, Litija, Zagorje, Novo Mesto, Ribnica, Lož, Vrhnika, Železniki, Škofja Loka, Lukovica, Št. Vid. Poleg teh tudi mnogo članov zadrug, ki se za organizacijo zanimajo, kakor iz Krškega, Trebnja, Ljubljanske okolice itd.

Ker je bilo v določenem času zadostno število zbranih, otvori zborovanje predsednik g. Kavčič, pozdravi delegacijo in udeležence najpristrčneje, predstavi obrtno oblastnega zastopnika magistratnega komisarja dr. Kodreta ter želi čim uspešnejše parlamentarične razprave. Preden pa preide na dnevni red, se spominja pred kratkim umrlega načelnika Mariborske zadruga g. Rožanca, ki je še na lanskem občnem zboru vneto sodeloval. Bodi mu ohranjen trajen spomin. Zborovalci se v znak sožalja dvignejo s sedežev. Zapisnik zadnjega občnega zbora se prečita in odobri.

Nato poda tajnik poročilo o delovanju zveze o pretečeni dobi, kar se odobruje na znanje vzame. K poročilu o računskem zaključku pretečenega leta, ki izkazuje 70.419 K dohodkov in 70.265 K 32 v izdatkov, prebitka 153 K 68 v, poda g. Bergant izjavo, da sta s tovarišem Brezovškom račune pregledala in v redu na-

šla. Proračun za prihodnjo dobo izkazuje 30.000 Din potrebščin in sicer v glavnem za izdavanje stanovskega lista. K tej točki se razvije širša debata, v kateri se posebno povdarja, da organizacija ni v stani uspešno delovati brez vsakih sredstev in da se mora prispevke zvezi na vsak način urediti tako, da ne bodo kriti le samo stroški za izdavanje strokovnega lista, marveč, tako, da bode plačano tudi administrativno delo. Nekateri gg. načelniki tožijo, da je težavno pobiranje doklad od raznih nezavednih članov in bi najraje videli, da bi zveza i nadalje pobirala direktno naročnino za strokovni list.

Ko pa se pojasni, da je imela zveza letos samo za pismene tirjalne opomine in poštne izdatkov okrog 7000 K, se soglasno sklone upeljati direktne prispevke zvezi, katere imajo pobirati vsa zadruga načelstva od svojih članov.

Na priporočilo g. Žnuderla iz Maribora, Berčina iz Loža, nač. Zveze Božiča iz Celja, podpredsednika Ljubljanske zveze g. Cerarja iz Kamnika, g. Kosa iz Slovenske Bistrice in delegata Boleta iz Ljubljane, predlaga podnačelnik ljubljanske zadruga g. Krapeš, da bodi za bodoče leto prispevek zvezi za vsakega člana v zvezi učlanjenih zadrug **Din 20.** — na leto, katero vsoto imajo načelniki na občnih zbore zadruga staviti v proračun, pobirati in zvezi odposlati, od zamudnikov pa izterjati upravnim putem. Zato pa dobivajo vsi člani zadrug svoje stanovsko glasilo, strokovni list »Gostilničar«. Na dano glasovanje je bil ta predlog soglasno in brez ugovora sprejet.

K posvetovanju o ukrepih za doseg odprave ali vsaj omejitve zloglasnega točenja pod vejo se oglasi prvi načelnik zadruga iz Novega mesta, g. Zurec, in pove, da gostilničarji v vinorejskih krajih skoraj prav nič ne točijo. Oblastva podeljuje licence za točenje pod vejo vse vprek brez ozira, je li izdati tako dovoljenje na mestu in potrebno ali ne.

Kdor je res upravičen in ima le mali pridelek in slabegavina, ki ga nihče ni hotel kupiti, naj ga razproda na drobno, a protestirati pa moramo vendar najodločneje, da se podeljuje tudi velikim producentom tako točenje, ker je to pravcato zlorabljanje tiste naredbe.

Znani so slučaj, da bi dobil vinogradnik za vino več, ko bi ga pravočasno prodal na debelo, kot pa sedaj, ko zbira na drobno dinarčke in plača še užitnino. Da, celo grajščaki so padli tako nizko, da liki bajtarjem prosijo za dovoljenje točiti pod vejo. Znan je slučaj, ko je prosil grajščak, da bi smel potočiti 80 hl vina pod vejo. Okrajno glavarstvo je bilo pravično in je tako prošnjo odklonilo, a oddelek za kmetijstvo ljubljanske pokrajinske uprave je na pritožbo tistega možakarja kar ukazal, da se mu mora dati dovoljenje. Tako postopanje oblastnežev je nečuvstvo in vse graje vredno, ker je znano, da bi grajščak to veliko množino vina lahko prodal po primerni ceni.

Oblastva gojijo s tako samovlastni-mi ukrepi same največ pijančevanje in za-pravljivost med ljudstvom. Pretepi in po-boji so na dnevnem redu. Prodajajo se je-dila, prirejajo godbe in plesje in zapravi-lja in raja se brezkončno brez vsake poli-cijske kontrole.

Predlaga, naj poda organizacija Po-krajinski upravi in tudi pristojnemu mini-strstvu o tej zadevi jasno sliko z ener-gično zahtevo za odpravo takega zlorab-ljanja, da se zlorabljanje tozadevne na-redbe, ki datira že iz leta 1853 prepreči s tem, da ne bodo daljala podrejena obla-stva pravic za točenje pod vejo samo na priporočilo županstva, marveč ker gre za pravo točilno dejanje, se povpraša tudi prizadeto zadrugo za mnenje, ki je v po-ložaju natančnejše poizvedeti, jeli so po-dane vse okolnosti, ki opravičujejo pro-silca do takega dovoljenja in pa končno, da se dovoljuje točenje pod vejo edinole na kraju pridelovanja vina, ne pa na do-mu pridelovalca, ker se s tem godi največ-ja zloraba celo na ta način, da se tudi od drugod skrivaj vino dovaža.

G. Žnuderl iz Maribora navaja, da je ta naredba silno pomanjkljiva, da se po največkrat zlorablja in bi bilo priporočli-vo, zahtevati, naj se le takim dovoljuje vinotoč, ki izkažejo, da so zadolženi, da res niso mogli prodati pridelka po nobeni ceni in da imajo najmanj 5000 Din dolga. To utemeljuje s tem, ker pozna slučaje, da so imeli kupce, a vina niso hoteli pro-dati po primernih cenah.

Zastopnik zadruga na Prevaljah g. Rožman, poroča o slučaju, da je eden iz Ormoža dobil dovolilo točenja pod vejo, ter privlekel 20 polovnjakov vina gori in toči sedaj pod vejo popolnoma v drugem kraju, kot pa je vino pridelano.

Obrtno-oblastveni zastopnik gosp. dr. Kodre poda pojasnilo, da je na Štajer-skem po gubernijskem ukazu z dne 9. marca 1836 št. 5773 dovoljeno samo v kraju pridelovanja točiti pod vejo, je te-daj prva dolžnost zadruga, da se proti takemu ravnanju odločno pritoži.

G. podpredsednik Cerar priporoča zahtevati na Pokrajinski vlad, da naj se te točilnice nadzoruje in kontrolira po orožništvu enako kakor gostilne.

Da se uvede informacijsko postopa-nje pri podelitvah dovoljenj za točenje pod vejo tudi za zadruga kakor za župan-stva, priporočajo tudi gg. Hafner iz Šk. Loke in Žnuderl iz Maribora.

G. Božič iz Celja pove drastičen slu-čaj sleparij, ki se gode pri točenju pod ve-jo s privozom drugih vin, da se je v ne-kem kraju točilo kot lastni pridelek na Štajerskem dalmatinsko črno vino! V dru-gem slučaju pa so priredili Orli celo za-bavo z godbo in drugim rogoviljenjem. Pretepi se godijo največ vsled vinotočev. Tudi Štajerska zveza deluje neumorno za odpravo točenja pod vejo. Red mora enkrat nastati, prosi krepkega sodelova-nja v tej smeri.

G. Lovšin iz Ribnice poroča, da se je celo v njegovem kraju pojavil vinotoč

pod vejo, dasi ni nikjer vinograda ne v bližini, ne daleč

G. Križman iz Krškega poroča, da je glavarstvo izdalo dovoljenje vsakemu, kdor je prosil. So pa tudi mnogi že izre-kli, da ne marajo več takega točenja, ker so okolnosti vzrok, da taki skupički prav malo zaležejo. Vzrok je pa tudi mnogo-krat dejstvo, da županstva tudi kar brez izjeme dajejo tozadevna priporočila. Za-to povdarjajo še mnogi govorniki, da je vsekako zahtevati pred podelitvijo tacih dovoljenj, da dobe okrajna glavarstva tu-di informacije pristojne zadruga. Seda-nje razmere pa naj se pojasnijo tudi od-delku za kmetijstvo pokrajinske uprave v Ljubljani. Zvezin načelnik obljubi, da se bodo vsa navedena fakta podala s pritož-bami na merodajna mesta.

K 7. točki dnevnega reda t. j. trgovini v zapečatenih steklenicah, poroča nač. g. Zurec, da se ti predpisi kratkomalo ne upoštevajo, prodaja se v trgovinah v od-prtih steklenicah, nataka sproti celo v putrihe, kar pač kedo seboj prinese. Toči se tudi med časom, ko bi trgovine mora-le biti zaprte, t. j. ob nedeljah in v nočnem času.

Debata, v katero so posegli še gg. Kos z Vrhnike, Kunstelj z Bleda, Žnu-drl iz Maribora, Hafner iz Šk. Loke, Bo-žič iz Celja in Pleničar iz Litije, je vse obče razkrila, da se vrši po vinotočih, v prodajalnah samo eklatantno kršenje ob-stoječih zakonov in predpisov. Vina niti eden ne prodaja v trg. zapečatenih ste-klenicah, pivo dobivajo v sodcih in ga doma potočijo v patentne steklenice, žga-nje se istotako daje v odprtih flašicah ter se kar v prodajalnah popiva, na ovadbe zadrug se verjame stranki, ki vse utaji, priče pa se najraje potuhnejo.

Govorniki predlagajo, naj se inten-zivno dela na to, da se tako trgovanje sploh ne bo dovoljevalo, ker je zloraba ob-če preočita, orožništvu naj se zaukaže več pažnje v tem pogledu, da vodi strogo nadzorovanje in ovadi vsako kršenje to-zadevnih predpisov, pred podelitvijo teh pravic pa naj se zasliši vsakokrat gost. zadruga, katera imej tudi pravico, revi-dirati pri trgovcu, kam in kako se je pro-dalo vino, ki ga je dobil ta v sodih, in vsak posamezen gostilničar pa, ki izsledi takega šušmarja, naj si pridobi priče s tem, da pošlje enega ali dva pivca v tak lokal po pijačo, ki bosta pri zaslišanju krivdo branjevca potrdila. Kratkoma lo-bodi od oblastev izvršena strožja kontrola ali pa odprava teh dejanj.

Magistratni zastopnik dr. Kodre iz-vaja, da je vse ležeče na zadrugah in nje-nih članih. Če bodo te podajale pri vsa-kem pojavu s pričami podprte ovadbe in to seveda brezobzirno, ne oziraje se na levo, ne na desno glede prizadete stran-ke, se bo to nezakonito početje iztrebilo čim preje.

V zadevi najnovejše zahteve finanč-no-kontrolnih oblasti, da mora biti do 1. decembra vsa hrana in kletna založna posoda cimentirana, se vsestransko z do-kazi pobija, da je izvršitev te izmišljarije

v navedenem roku neizvedljiva, naj se poda finančni oblasti predstavitev te ne-možnosti, naj se opozarja na to tudi vele-trgovce z vinom, da vložijo istotako svo-je mnenje, in da v tem smislu interveni-ra trgovska zbornica.

Zastopniki Slovenske Bistrice in Lo-ža pa povdarjajo, da je ta zahteva za nji-hove okoliščine še bolj iluzorna, ker ni-majo merosodnih uradov, dasi so se za te že toplo potegovali.

G. Fajdiga iz Kamnika, ki je ob jed-nem tudi merosodec, priporoča, da stori vsakteri najbolje, da zaprosi pri pristoj-nem merosodnem uradu v gotovem času izmerjanje njegovih kletnih sodov, na kar bo dobil uradni odgovor, da se mu v za-željenem roku ne more ugoditi, ter bo s tem za svojo osebo krit napram zahte-vam finančne kontrole.

G. Kuralt iz Kranja predlaga, naj se poda finančni oblasti pojasnilo, da je po-sode do 15 hl še možno cimentirati v kle-teh, večjih pa ne, naj se torej za take ve-likane ta ideja sploh opusti.

Vsi predlogi so bili sprejeti in naro-čena je Zvezi dotična izvedba.

K 9. točki dnevnega reda, t. j. za-htevanje po zopetni uvedbi zakonitih od-pisov na osušitev. Poročajo gg. Križman, Bučar in Božič, da je ukinjenje odpisov na ka lo in osušitev očitna krivica. Zakon govori jasno, a finančni organi so si iz-mislili drugačne filozofične odloke.

Poročevalci povedo slučaje, ko so imeli po cele hl gošče, pa jim ni bila od-pisana. Ko pa se je dalš dotično godljo žgati, se je morala zopet zatrosariniti. Kar govori delegat ministrstva financ v Ljub-ljani v svojem dopisu z dne 2. julija t. l., ni merodajno, ker se ta opira le na od-pis droža, drože pa so odpadki od vina, ki bi sploh ne smele šteti se med količino vina. Sklene se soglasno, podati finančne-mu ministrstvu spomenico s protestom in zahtevo, da se odpisi na osušitev in ka lo zopet uveljavijo.

K raznoterostim izrazi g. Cerar že-ljo, da bi se vršila večkratna zborovanja gostilničarstva, da se težave, s katerimi se imamo boriti večkrat, s solidarnimi nastopi razkrivajo in sklepa o tozadev-nih pritožbah.

Občine n. pr. sklepajo naklado in jo hočejo pobirati takoj od dneva sklepa na-prej, izterjavajo pa to šele več mesecev kasneje, in finančno kontrolni organi, ki ta posel vodijo, postopajo na prav neprijaz-no-drastičen način. Zgodi se pa tudi mno-gokrat, da pokrajinska uprava sklep ob-čine predružači, zato predlaga podati pokr. upravi pritožbo in zahtevati, da ve-ljajo občinski sklepi šele od dneva, ko je bilo njih vladno dovoljenje razglašeno.

G. Kos z Vrhnike poroča, da so bi-le tako pritožbe že podane, a namestnik Hribar jih je zavrnil.

G. Božič pove tudi nekaj takih slu-čajev in priporoča na vsako zavrnitev v tej zadevi od strani vlade podati pritožbo na upravno sodišče, ki mora pritožbam ugoditi, ker imamo v to že odlok uprav-

nega sodišča avstrijskega z dne 13. dec. 1876, št. 462, izdano v Budweisu Nr. 14.

G. Križman dostavlja, občinski red zahteva, da morajo občine do 1. dec. vsakega leta svoj preliminarne skleniti, sicer še davkarje niso dolžne pobirati za občino doklad.

G. Bole priporoča, da moramo gledati tudi ob času volitev, kaj bomo volili, da ne bomo vedno drugim za štafažo, za svoj interes pa nimamo nikakih zastopnikov.

G. Žnuderl interpelira, kaj je ukreniti proti raznim privatnim izkuharijam, ki dajejo hrano v privatnih hišah raznim družbam.

Nato se pojasni, da je tako kuhanje v privatnih hišah sicer davku podvrženo dejanje, ne potrebuje pa koncesije, kjer se kuha le gotovim osebam na specialna naročila.

S tem je bil dnevni red izčrpan. Predsednik zahvali poročevalce za tako stvarna poročila in obljubi, da bo Zveza storila energične in zakonite korake v vseh v razgovorih svoječih zadevah in zaključil ob pol štirinajsti uri zborovanje.

Ogled pivovarne Union.

Po končanem občnem zboru Saveza gostilničarskih zadrug so se zbrali udeleženci tega občnega zbora dne 5. septembra t. l. ob 1/4. uri popoldne na dvorišču pivovarne Union, da jim razkaže vodstvo tega domačega podjetja svojo tovarno.

G. ravnatelj Florjančič je pozdravil navzoče v imenu ravnateljstva in jim je dal na razpolago tovarniškega inženjera g. Šimaneka, nadsladarja g. Weisa, sladarja g. Dežmana in pivovarilca g. Kolariča. Obiskovalcem je bil tudi na razpolago za razna pojasnila nam vsem znani nadzornik g. Tančič.

Udeleženci, preko 50 po številu, so se razdelili na štiri skupine. Og. razkazovalci so s svojo ljubeznivostjo pojasnjevali udeležencem razne naprave, stroje proizvod piva od ječmena do izvoza. Prepričali smo se, kak lep red in čistoča vladata v pivovarni. Priporočljivo bi bilo, napraviti večkrat take ekskurzije in povabiti na takšno pregledovanje vse gostilničarje in ne samo gotovi del. Lahko z mirno vestjo trdimo, da 90% gostilničarjev ne pozna proizvodnje piva. Po končanem pregledovanju nam je priredilo vodstvo pivovarne izborna zakusko. Pri tej priliki je g. ravnatelj Florjančič ponovno pozdravil navzoče in se je v svojem govoru zahvalil za izkazano dosedanje zaupanje s strani gostilničarjev, ter jih prosil, da še i nadalje ostanejo zvesti temu domačemu podjetju.

Savezni načelnik g. Kavčič se je g. ravnatelju zahvalil za prirejeno gostoljubnost in ljubeznivost z razkazovanjem pivovarne. Zagotavljal je upanje, da bo pivovarna kot domače podjetje še i nadalje upoštevalo svoje odjemalce in jih postreglo še v boljši meri. Povdaril je, da je razcvitu podjetja tako glede produkcije kakor glede kvalitete piva pripisovati zaslugi vstrajnemu in marljivemu vodstvu

pivovarne. H koncu govora je omenil: Podjetje vivat, crescat, floreat.

G. Bergant je napil gostilničarstvu in trgovstvu.

Pazljivo oko g. nadzornika Tančiča je skrbelo, da so bili vsi udeleženci pri zakuski hvalevredno pogoščeni. Kmalu se je razvila pravcata domača zabava, ki je trajala dolgo v noč.

Ponovno se zahvaljujemo podjetju za izkazano gostoljubnost in ljubeznivost z željo, da si pribori podjetje še i nadalje odjemalce, ki bodo gotovo postreženi v njih popolno zadovoljstvo.

Razdelitev dohodka klasne loterije.

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je naprosilo trgovsko zbornico, da da o razdelitvi čistega dobička v obrtnopospeševalne namene sledeče pojasnilo, da ga priobčimo svojim članom, ker je iz številnih prošelj za podpore in brezobrestna posojila razvidno, da interesenti o tozadevnih določilih niso zadostno poučeni.

Razdelitev čistega dohodka klasne loterije je urejena z zakonom (Naredba št. 26, U. l. ex 22.) in pravilnikom (št. 51. ist. U. l.). Čisti dobiček se razdeli tako, da odpade najprej 10% za rezervni fond razredne loterije, 66.6% za prva tri leta za zgradbo ministrstva poljoprivrede, ostanek 23.42 pa tako, da odpade od nje 15% za pospeševanje obrti in 15% za malo domačo in poljedelsko industrijo kot podpora, 4% pa za dajanje brezobrestnih posojil obrtnikom in obrtnim zadrugam. Vse zadnje tri postavke, ki so namenjene obrtnikom in obrti, znesejo skupno le 8% celega čistega dohodka klasne loterije. Tem procentom odgovarjajoča letna vsota zadnjih let, je iznesla na podporah okrog 600.000 dinarjev, na posojilih pa 70.000 dinarjev. Za Slovenijo odpade od teh zneskov za leto 1921 in 1922 skupno 50.000 dinarjev. Poedinci dobe podpore do največ 5000, zadruga pa do 10.000 Din. Tudi te vsote se ne dajejo, kakor se obče domneva, le obrtnikom-poedincem ali zadrugam kot podpore ali posojila, temveč tudi v druge obrtnopospeševalne svrhe kakor: za nagrado predavanj in spisov, s katerimi se širi obrtna znanost, za podpiranje obrtnih razstav, za obrtno šolstvo, za nabavo obrtniškega orodja, za tehniška proučavanja načina, kako naj se pospeši obrtna proizvodnja, za podpiranje obrtniških ekskurzij.

Sredstva so torej zelo utesnjena. Treba pa je vrhutega še vpoštevati, da je število prošelj izredno veliko. Nekateri prosilci prosijo za ogromne vsote ter se med njimi nahajajo tudi trgovci in gostilničarji, ki so prosili podpore in posojila v vsotah do enega milijona dinarjev. Tem seveda po zakonitih določilih ni mogoče ustreči.

Mnogih prošelj se ne more upoštevati tudi zato, ker ne odgovarjajo formalnim predpisom. V sm. čl. 14 pravilnika se

morajo obračati vsi, ki hočejo dobiti podporo ali posojilo iz čistega dohodka klasne loterije, na ministrstvo za kmetijstvo in vode (administrativni oddelek), ta pa pošlje prošnje pristojnim oddelkom, odnostno ministrstvu za trgovino in industrijo v izjavo.

Končno je treba še omeniti, da bo čisti dohodek za leto 1923 razdeljen za podporo po toči oškodovanih, tako da bi bile prošnje obrtnikov in zadrug za posojilo ali podporo iz letošnjih loterijskih dohodkov kot popolnoma brezuspešne, o čemer je treba obvestiti interesente.

V poduk dolenskim vinorejcem.

Še nobeno leto se ni po temnorudečem dolenskem vinu tako povpraševalo, kakor letos. Žalibog, da je bilo ob lanskim trgatvi preveč deževno vreme in da so bili vsled tega vinorejci nekako primorani s trgatvijo in ob pomanjkanju kadi tudi s prešanjem hiteti.

Da se letošnji pridelek pravilno spravi in postreže odjemalcem z dobrim vinom, naj bi se naši vinorejci držali sledečih pravil:

Trgatev naj bi se vršila, kadar perje rumeni in sicer ob ugodnem vremenu, če tudi par dni pozneje. Vsaga gnila jagoda naj bi se od zdravega grozdja skrbno ločila in po potrebi za domačo pijačo porabila, ker je najmanjša gniloba vzrok, da ni vino fino in se pravočasno ne čisti. Belo grozdje s kraljevino vred se lahko za sebe takoj po trgatvi nepecljano izpreša in pusti, da v sodu pokipi. Na ta način se napravi v kadel pravočasno prostor za črnino. Pecljano in zmleto črno grozdje se dene v kad pod luknjičast in primerno pritrdjen lesen pokrov in se pusti v kadi toliko časa, da tam pokipi. Pokrov mora biti vsaj eno pest pod površjem. Kadar se sok, ki se je pri kipenju nad pokrov vzdignil, zopet usede, je najboljši znak, da je črnina primerno pokipela in tedaj se župa ali sod odtoči in tropine izprešajo. Na ta način odpade vsako drepšanje ali mešanje v kadi ter se pridobi dobro temnorudeče vino, ki se v kratkem času lepo izčisti.

Končno je paziti na to, da ni posoda duškasta ali plesnova in da je notranje železje od vratec dobro zasmoljeno ali s parafinom zakapano, ker je rja na vratcih vzrok, da tudi vino rujavi.

Ako se bodo naši pridni vinorejci še teh načel držali, bodo imeli prvovrstna namizna vina, katera bodo potem kaj lahko spečali.

Svetnik Križman.

Izgled na velikansko poslabšanje v točilni obrti.

Zakonodajni odbor finančnega ministrstva je izdelal nove takse, ki imajo priti v najkrajšem času v razpravo v parlamentu, da postanejo zakon. Za gostilničarsko obrt so predlagane sledeče takse:

Za pravo na točenje pijač se uvaja nova taksa, ki jo mora plačati vsakdo, ki se peča s točenjem pijač (tudi brezalkoholnih), bodisi kot glavnim ali postranskim poslom. Takso bodo plačevali kavarnarji, slaščičarnarji, gostilničarji, delikatesni trgovci itd. Ona znaša v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru, Splitu, Sarajevu in vseh kopališčih 1500 D, 1000, 750, 500 dinarjev pol letno po obsegu obrata, v krajih preko 2000 prebivalcev 1000, 750, 500 300 Din, v manjših krajih 750, 500, 300, 200 dinarjev. To takso plačajo tudi vinogradniki, ki imajo dovoljenje za prodavanje lastnega pridelka.

Sedaj pa je vprašanje kako misli finančna uprava te takse nalagati. Tisti, ki bodo stočili veliko, bodo to pač lahko prenesli, kajti naložiti se bo moralo to seveda vse konzumentu in tako pridejo cene vinom zopet povišane, ravno tako seveda tudi drugim pijačam. Mali točilec bo moral dva, štiri ali še celo več kron poviška dajati v kalkulacijo, s tem si bo pijačo podražil in tudi goste odpravil. Lepa bodočnost nas torej čaka!

Raznoterosti.

Sadna razstava v Novem mestu. Podružnica Novo mesto sadjarskega in vrtarskega društva za Slovenijo priredi v prostorih državne kmetijske šole na Grmu dne 29. in 30. t. m. ter 1. oktobra razstavo sadja. Vabijo se: 1.) vsi sadjarji, da pošljejo do 25. t. m. vzorce sadja z navedbo množine, ki jo imajo na prodaj; 2.) vsi sadni trgovci in drugi interesenti, da si razstavo ogledajo in se prepričajo, kje in kako sadje se na Dolenjskem goji in kje se zamore kupiti. Razstava je združena s predavanji za praktične sadjarje in sicer

predavajo: V nedeljo dne 30. t. m. ob 10. dopoldne strokovni suplent A. Lap: Katero vrsto sadja nam je na Dolenjskem gojiti. Ob 2. popoldne: Okrajni ekonom Franjo Kafol: Kako izboljšamo naše sadjarstvo. V ponedeljek dne 1. oktobra ob 11. dopoldne: Ravnatelj Skalický: Kako naj organiziramo sadno kupčijo. Vsi interesenti se vabijo k obilni udeležbi.

Vse naše tovariše gostilničarje, kavarnarje in restavratore opozarjamo na patentirani ogrevalni aparat »Toplodar«, izum Slovenca Nipiča v Mariboru, ki se je povsod sijajno obnesel, zlasti pa v naših lokalih in ki prištedi pri kurivu ogromnega denarja. Aparat stane samo Din

780.—, katerega krije v enem mesecu na prihranjeni kurjavi. Kdor si ga hoče hitro nabaviti, naj ga naroči z dopisnico pri naši zadrugi ter naj pošlje istočasno kupnino. Aparat montira strokovnjak in se zanj garantira. Tovariši, ne zamudite ugodne prilike!

Tovariši

podpirajte turške, ki inserirajo v našem listu!

Jernej Stelè

:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::
priporoča svojo zalogo najboljših

domaćih vin

po zmernih cenah.

**1. kranjska tovarna mineralnih
vod, sodavice i. t. d.**

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

**sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne
sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec,
nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Interesentom v vednost!

OSREDNJA VINARSKA ZADRUGA ZA JUGOSLAVIJO naznanja, da ima v svoji založni kleti, Sp. Siška, Celovška cesta 77 (v nekdanji Juvančičevi kleti) na razpolago prvovrstnega cvička iz Gadove peči, letnik 1921. Tam se dobe tudi prvovrstna vina iz Stajerske in Dalmacije. — Cene solidne in po kakovosti blaga. Pokušnje se dobe vsak čas v založni kleti.

ZALOGO VINA

izvrstnega, dolenjskega, hrvaškega in banaškega priporoča tovarišem gostilničarjem

FRANC KURALT
gostilničar v Kranju.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruge v Ljubljani
Gospodarska cesta šte. 16

**posreduje brezplačno
za vse službo iščoč**

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 25 p,
z dežele 1 Din.

Tovariši gostilničarji! Poslušajte se te ugodne prilike!

ZAMAŠKE

vseh vrst

od d a j a

Ljubljanska industrija
probkovih zamaškov

JELACIN & KOMP.

LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:

**marčno, dvojno marčno in izvožno
pivo v sodčkih in steklenicah.**

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.

Dolenjsko vino
zelo dobro rdeče in fino
rumeno kraljevino prodaja
Valvazorjeva klet, Krško
št. 104. Pojasnila se dobi-
jo pri Križmanu istotam.

GOSTILNIČARJI!

AKO HOČETE SAMI SEBI KORISTITI, OBRNITE SE NA
STOLARNO IN STRUGARNO V SODRAŽICI
KJER DOBITE RAZNOVRSTNE STOLE ZA GOSTILNE
IN KAVARNE, VRTNE STOLE KAKOR TUDI RAZNE
KUHINJSKE PREDMETE IZ LESA PO TOVARNIŠKI CENI.
CENIKI NA RAZPOLAGO!

**Raznovrstno
rudninsko vodo**

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Priporočamo p. n. gg. gostilničarjem in kavarnarjem tvrdo

JOSIP PETELINC

Sy. Petra nasip 7. **LJUBLJANA** Sy. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji Gritzner v vseh opremah in vsi sistemi, poduk
šivanja in vezenja, krpanja (štopanja) perila brezplačno, istotam žlice
za kavo, čaj, jedilno orodje, aluminijeve srebrne zajemalke, mlinčki
za poper, svečniki, modno blago, toaletne potrebščine.

Nizka cena.

Pošilja po pošti.

Točna postrežba.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje
in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Veleprazarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Vrtne zložljive stole

po 50 Din

kakor tudi hišne, gostilniške in vsakovrstne stole
iz upognjenega pohištva, pisarniške fotelje po
zmernih cenah dobavlja franko postaja Borovnica

stolarna „Kobi“, Breg - Borovnica.

Gostilničarji pozor!

Vinska trgovina KERIN IN
DRUGI V KRŠKEM ima
v svoji zalogi 40 hektolitrov

SILVANCA

in 20 hektolitrov domače črni-
ne iz leta 1921, istotako tudi
letnik 1922 črnine visoke barve.
Cena po dogovoru pri sodu.

Poceni in velika zaloga

NOVIH DVOKOLES

različne pnevmatike tudi za otroške vozičke,
šivalni stroji in vsakovrstni deli PRI BATJELU,
Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvoko-
lesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v po-
pravo. — Mehanična delavnica.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in **LJUBLJANA**
otroških vozičkov, Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1.

**Pozor
gostilničarji!**

Čast mi je javiti, da imam v svoji
zalogi pristna stara in nova vina iz najbolj-
ših ljutomerskih vinskih gor, kakor tudi
pristnega

— dalmatinca —

črnega kakor belega, katerega oddajam po
:: konkurenčno nizkih cenah. ::

Za obilna naročila se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Ivan Kočever

Gosposka ul. 3 „Zlatorog“.

Zaloga Spodnja Siška

Kavškova ul. 255.

dovoli gostilničarjem in kavararjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
cvetlični salon
Pod Trančo 2
vrtnarinja
Tržaška cesta 34
v Ljubljani.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri

TRNKOCZY, lekarna,
Ljubljana Slovenija.

Vinska trgovina in restavracija Peter Stepic

Spodnja Siška štev. 256

prilporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolginskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorici.

Telefon št. 262.

Slivovko

tropinovec

run

cognac-medicinal

razne fine likerije

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič

Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

Jakob Zalaznik

**pekarija, slaščičarna in
kavarna**

Starti trg 21

se priporoča sl. občinstvu
posebno z dežele

na zajutrak.

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franto Repiĉ

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. Kolezijska ulica štey. 18.

PRISTNI BRINJEVEC

se, dobi po pri- **FRANC SVIGELJU** na BREGU
merni ceni pri p. Borovnica

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih
vín iz dolenjskih, hrvatskih in štajerskih vinskih goric ter
zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

„SVETLA“ D. D. ✨ LJUBLJANA

CENTRALA:

MESTNI TRG 25**RIMSKA CESTA 2****HILŠERJEVA ULICA 5**

DUNAJSKA CESTA 20

PODRUŽNICE:

ZAGREB

B E O G R A D

M A R I B O R

Priporoča vsake vrste vinskih in drugih cevi. Velika zaloga auto-in elektro materijala.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

marčno pivo

dvojno marčno pivo

temno porter
pivo

A. & E. Skabernè

Mestni trg 10. **LJUBLJANA** Mestni trg 10.

Manufakturna veletrgovina.

Posebni oddelek za pletenine, trikotaže in perilo.

Opreme za hotele, gostilne, prenočišča, vile, kopališča, in sicer vse posteljno perilo kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, nanking za pernice, flanelaste in volnene odeje, dalje šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile. — Različni beli in barvasti namizni prtli, brisače itd. — Velika izbira preprog in zastorov na kose in metre. — Vsakovrstno platneno in volneno tapetniško blago za prevleke divanov, stolov, kočij in omnibusov. — Platno za rolete in verande itd.

Črno in modno sukno v najnovejših vzorcih za salonske, promenadne in športne obleke, površnike, pelerine in zimske suknje. — Različno sukneno, volneno in svileni blago za damske obleke v zelo bogati izbiri, dalje perilno blago za bluže, predpasnike in domače obleke. — Vsakovrstni šifoni, batisti in cefirji za spodnje perilo, in sicer od najcenejše do najfinejše vrste. — Razna podloga za damske in moške obleke itd. — Velika izbira svilenih in volnenih šalov in robcev.

Perilo za dame in gospode, izdelano iz najfinejšega šifona, batista in cefirja. Otroško perilo za dečke, deklice in dojenčke. Predpasniki iz kretona in klota, bluže iz svile in etamina. Največja izbira florastih volnenih in svilenih nogavic, dokolenic in gamaš. Patentne nogavice vseh velikosti, vsakovrstne triko in glave rokavice za dame in gospode, ovratniki in kravate. Razne majice, sviterji, športno perilo, kopalne obleke itd.

Solidna in točna postrežba.